

УМОВИ ВІДБОРУ

Територіальних громад та їх комунальних підприємств для підготовки до реорганізації в ТОВ або АТ відповідно до Закону України від 09.01.2025 р. № 4196-IX «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» в межах реалізації напрямку «Реформа комунальних підприємств» Програми Polaris

I. Резюме

Напрямок «Реформа комунальних підприємств» реалізується в межах діяльності Програми Polaris «Підтримка багаторівневого врядування в Україні» (далі – Програма) з метою підтримки територіальних громад у підвищенні ефективності управління комунальним майном та якості надання комунальних послуг.

Одним із завдань напрямку є надання консультаційного супроводу відібраним Програмою партнерським ТГ з питань перетворення їхніх комунальних КП на господарські або некомерційні товариства (із часткою власності ТГ 100 % або спільних КП, утворених внаслідок організації співробітництва ТГ) відповідно до Закону № 4196.

Супровід надається за комплексною моделлю, яка поєднує юридичний, фінансовий, бухгалтерський та організаційний аналіз стану готовності ТГ та КП до перетворення, а також підготовку індивідуальних консультацій для кожної відібраної партнерської ТГ.

Крім підтримки з питань перетворення комунальних юридичних осіб, відібраних Програмою, партнерські громади отримають консультаційну допомогу щодо переходу до управління майном та ресурсами комунальної власності за стандартами ОЕСР, впровадження політик корпоративного управління на основі кращих європейських практик та моделей, включаючи питання розкриття інформації про публічне майно та послуги, доброчесності та запобігання корупції, а також оптимізації діяльності з інвентаризації, обліку та управління майном і ресурсами ТГ.

II. Тривалість етапу та строки відбору:

Протягом серпня–жовтня 2026 року планується обрати не менше п'яти ТГ, кожній з яких протягом 2026 року – першої половини 2027 року буде надано консультаційну підтримку щодо перетворення від одного до трьох визначених нею комерційних КП, а також рекомендації щодо формування та реалізації політики управління комунальним майном і ресурсами відповідно до принципів доброго демократичного врядування.

Партнерські ТГ та КП можуть брати участь у ознайомчих візитах до муніципалітетів та муніципальних підприємств, визначених Програмою європейських країн, а також отримувати консультації від міжнародних експертів Програми. У 2027 році Програмою може бути розглянуто питання щодо надання ТГ (їхнім юридичним особам, відібраним для супроводу) окремих видів матеріальної підтримки для забезпечення діяльності за напрямком, що реалізовується відповідним компонентом.

Підготовча стадія (відбір ТГ та КП, перше знайомство):

- 1) 18.08.2026: публікація оголошення про відбір територіальних громад та їх комунальних підприємств на сайті Polaris.org.ua
- 2) з 19.08.2026 по 06.09.2026: подача заявок на партнерство
- 3) з 07.09.2026 по 20.09.2026: аналіз заявок експертами, додаткова верифікація
- 4) з 21.09.2026 по 25.09.2026: узгодження пропонованих ТГ та КП з керівництвом Програми
- 5) з 28.09.2026 по 09.10.2026: візити до відібраних громад та консультації із зацікавленими сторонами
- 6) з 12.10.2026 по 16.10.2026: фіналізація відбору та публікація результатів, підписання Меморандумів про співпрацю

III. Критерії відбору:

1. При відборі партнерських ТГ перевага буде надана:

- 1) малим та середнім ТГ із населенням до 50 тис. жителів, хоча Програмою може бути відібрано для підтримки громади із населенням понад 50 тис. жителів;
- 2) ТГ, які планують перетворення спільного КП, утвореного внаслідок співробітництва територіальних громад.

2. ТГ можуть подати заявку на супровід до 3-х КП:

- 1) 100 % статутного капіталу яких належать відповідній громаді або які утворені за участі партнерської ТГ внаслідок організації співробітництва територіальних громад у формі утворення спільного КП;
- 2) які здійснюють господарську діяльність (є комерційними);
- 3) основним видом діяльності яких є надання комунальних та/або транспортних послуг, послуг у сфері благоустрою, поховання та похоронної справи, забезпечення зовнішнього освітлення територій, утримання доріг та/або управління об'єктами соціальної, комерційної або критичної інфраструктури ТГ;
- 4) які не перебувають у процесі превентивної реструктуризації, банкрутства або ліквідації;
- 5) майно яких не перебуває на тимчасово окупованій території України або у зоні активних бойових дій.

3. Стратегічне значення підприємства для громади (врахування ролі підприємства у забезпеченні життєдіяльності ТГ):

- 1) кількість споживачів, яким надаються відповідні послуги (у % до загальної чисельності жителів ТГ);

2) відсутність на території ТГ інших суб'єктів господарювання, які можуть надавати відповідні послуги на сталій основі або належність до категорії об'єктів природних монополій;

3) поєднання декількох видів господарської діяльності;

4) обґрунтована потреба у залученні інвестицій, визначення пріоритетних напрямів їх використання та розуміння очікуваних результатів будівництва, реконструкції або модернізації мереж;

5) належність до категорії об'єктів критичної інфраструктури або потреба у віднесенні до цієї категорії;

6) погіршення або припинення надання послуг КП матиме істотний негативний економічний або техногенний вплив на громаду;

7) очікуваний вплив перетворення на якість послуг, що надаються.

4. Потенціал позитивного ефекту для ТГ:

1) підвищення ефективності управління;

2) покращення фінансової дисципліни;

3) підвищення прозорості діяльності;

4) врегулювання майнових питань;

5) покращення якості послуг;

6) зменшення залежності від місцевого бюджету;

7) залучення інвестицій;

8) модернізація основних засобів;

9) підвищення відповідальності керівництва;

10) запровадження сучасних механізмів корпоративного управління.

IV. Порядок оцінки поданих заявок:

Кожна заявка ТГ оцінюється експертами Програми, за блоками критеріїв, визначених у Розділі III.

За кожним блоком критеріїв, визначених у Розділі III, член комісії проставляє:

- 0 балів — критерії, передбачені відповідним блоком Розділу III не підтверджено: необхідна інформація відсутня або наведені відомості свідчать про невідповідність критерію;

- 1 бал — низький рівень відповідності: наявні лише окремі елементи відповідності, а інформація має переважно декларативний характер або містить істотні прогалини;

- 2 бали — достатній рівень відповідності: більшість критеріїв підтверджено, а виявлені недоліки не перешкоджають участі у Проєкті та можуть бути усунені під час надання підтримки;

- 3 бали — високий рівень відповідності: критерії блоку повністю або переважно підтверджено конкретною та узгодженою інформацією, а істотних перешкод для участі у Проєкті не встановлено.

Максимальна кількість балів, яку кожен експерт може встановити під час оцінювання заявки: 12.

Для участі у Проєкті за всіма критеріями потрібно набрати не менше, ніж 8 балів.

У разі подання громадою заявки щодо супроводу декількох КП, оцінка здійснюється у розрізі кожного КП, визначеного громадою.

V. Обов'язкові умови:

1) зацікавленість місцевої ради в участі у проєкті (відбір партнерських ТГ та КП, яким буде надана підтримка, здійснюється на підставі заявки, заповненої на веб-сайті Програми уповноваженою особою ОМС відповідно до розпорядження сільського, селищного, міського голови або рішення виконавчого комітету відповідної ради);

2) готовність до проведення комплексного аналізу (своєчасне надання за запитом експертів Програми таких документів, як: статuti КП, фінансова та податкова звітність, документи щодо майна, інформація про земельні ділянки, договори, ліцензії, дозволи, декларації та інші документи дозвільного характеру, штатний розпис і кадрова документація, інформація про заборгованість, відомості про судові спори, затверджені тарифи, інформація про інвестиційні програми, документи щодо виконання місцевих програм; бухгалтерська документація та документація, яка стосується фінансування КП з місцевих бюджетів; визначення відповідальної контактної особи з боку ТГ на рівні не нижче, ніж керівник відділу/управління) тощо;

3) вмотивованість директора та відповідальних осіб КП на участь у проєкті (готовність надавати необхідні документи, інформацію та пояснення щодо діяльності підприємства, брати участь у робочих зустрічах, забезпечувати доступ до фінансової, майнової, кадрової та дозвільної документації, оперативно реагувати на запити консультантів; визначення відповідальної контактної особи з боку КП);

4) готовність виконувати рекомендації за результатами аналізу;

5) готовність брати участь у навчальних заходах і консультаціях.

VI. Документи, що подаються ТГ для конкурсного відбору:

1) Заявка на участь у проєкті (заповнюється на веб-сайті Програми);

2) Мотиваційний лист від керівника КП (у довільній формі);

3) Інформаційна довідка про підприємство (за формою, розробленою експертами Програми);

4) Перелік основних видів діяльності (головний та до 10 інших ключових напрямків);

5) Опис очікувань та основних проблем, які підприємство має намір вирішити за рахунок участі у проєкті;

6) Листи підтримки від інших ТГ-засновниць (у випадках, коли подається заявка про супровід спільного КП).

VII. Підстави для відхилення заявки:

- 1) невідповідність КП, зазначених у заявці громади, встановленим Програмою вимогам;
- 2) відсутність мотиваційного листа від керівника КП;
- 3) подання недостовірної інформації про ТГ-заявника або КП;
- 4) перебування підприємства у стадії превентивної реструктуризації, банкрутства або ліквідації;
- 5) існування судових процесів та відкритих кримінальних проваджень щодо учасника, які можуть свідчити про невідповідність критеріям, встановленим Програмою, фінансової стабільності чи належної ділової репутації;
- 6) наявність інших обставин, які унеможливають досягнення завдань Програми.

Примітка. У разі виявлення підстав, перелічених у цьому Розділі, після відбору ТГ (КП) Програма залишає за собою право припинити супровід або призупинити його до усунення виявлених перешкод.

VIII. Формування пулу потенційних партнерів:

Експертна група Програми розглядає подані заявки та приймає рішення на основі сукупної відповідності встановленим критеріям. За результатами розгляду ТГ-заявники можуть бути віднесені до таких категорій:

- 1) рекомендовані до відбору;
- 2) включені до резервного переліку;
- 3) не рекомендовані до участі у Проєкті.

IX. Оцінка ефективності:

Протягом реалізації Проєкту експерти та менеджмент Програми не менше ніж 1 раз на 3 місяці оцінюють порядок надання супроводу та прогрес, який досягається громадою (відібраними КП) відповідно до показників ефективності, встановлених Програмою.

У разі недосягнення показників ефективності на певному етапі супроводу Програма залишає за собою право перенести строк виконання цього етапу, припинити супровід або призупинити його до усунення виявлених перешкод.